

Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Montessoriskolan Växthuset

Läsåret 2025/2026

Innehåll

Inledning	3
Montessoriskolan Växthuset.....	4
Växthuset vision.....	5
Främjande arbete	5
Ansvariga för plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	4
Delaktighet i upprättandet av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	4
Förankring av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier ...	5
Rutiner för akuta situationer	6
Förbud mot repressalier	6
Uppföljning och utvärdering av läsåret 2023 – 2024.....	7
Uppföljning och utvärdering av föregående års mål mot kränkande behandling	7
Mål och förebyggande åtgärder mot kränkande behandling.....	14
Kartläggning och analys av risker för diskriminering och trakasserier	16
Förebyggande åtgärder mot diskriminering och trakasserier	17
Rutiner vid akuta situationer	19
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling	19
Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till ... Fel! Bokmärket är inte definierat.	
Rutiner vid kränkande behandling, diskriminering och trakasserier Fel! Bokmärket är inte definierat.	
Bilagor.....	21
Bilaga 1 Lagar.....	21
Bilaga 2 Begrepp	22
Bilaga 3 Växthuset årshjul för främjande arbete	24

Inledning

Barn och elever har rätt att utvecklas och lära i en trygg miljö fri från kränkande behandling och diskriminering. Alla skolor måste därför arbeta målinriktat mot kränkande behandling samt arbeta för att motverka diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) och främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever. *Det finns även ett förbud mot repressalier.*

För att kunna arbeta med aktiva främjande åtgärder för att förebygga kränkande behandling och diskriminering (inklusive trakasserier och sexuella trakasserier) behövs ett arbete med kartläggningar, analyser, åtgärder och uppföljningar. En årlig plan mot kränkande behandling ska upprättas och löpande dokumentation av arbetet runt de sju diskrimineringsgrunderna ska ske (Skollagen, SFS 2010:800, Diskrimineringslagen, 200:567).

Montessoriskolan Växthuset har satt samman planen mot kränkande behandling och dokumentationen av det fortlöpande arbetet runt diskrimineringsgrunderna i ett dokument, "Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier". På Montessoriskolan Växthuset ser vi barnets dag som en helhet där både skola och fritidsverksamhet ingår och planen gäller båda verksamheterna.

För en tydligare beskrivning av lagar se bilaga 1

För en kortfattad beskrivning och förklaring av begrepp se bilaga 2

Rutiner för arbetet med denna plan

Årsplan plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

	Område	Ansvarig
Augusti	Läsårets plan, med elev- och personalversioner, fastställs innan terminsstart. Presentera planen för personal och elever	Elevhälsan
September	Presentera plan för vårdnadshavare på föräldramöte	Elevhälsan
Oktober	Följ upp uppsatta mål och åtgärder på personalmöte och elevråd	Elevhälsan
November		
December		
Januari	Följ upp uppsatta mål och åtgärder på personalmöte och elevråd	Elevhälsan
Februari		
Mars		
April	Följ upp och analysera uppsatta mål och åtgärder med personal och elever (p-möte, klassråd, elevråd och fokusgrupper) Kartlägg nuläge gällande kränkande behandling och diskriminering med personal och elever (p-möte, klassråd, elevråd och fokusgrupper)	Elevhälsan
Maj	Analysera och diskutera kartläggningen i trivselgrupper, elevhälsan och Elevrådet. Sätt upp nya mål och åtgärder utifrån analysen	Elevhälsan
Juni	Skriv ny plan för kommande läsår	Elevhälsan

Ansvariga för plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Rektor är ansvarig för Montessoriskolan Växthusets plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Arbetet med planen sker i samarbete med Trivselteamet och Elevvårdsteamet. Planen gäller för läsåret 2025 – 2026

Delaktighet i upprättandet av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Växthusets personal och elever får *utvärdera* uppsatta mål och åtgärder vid olika diskussionstillfällen under hela läsåret. Personalen gör det på personalmöten och lärar-/fritidsträffar medan elever gör det i olika fokusgrupper. För att *kartlägga* risker för kränkningar, diskriminering och trakasserier får personal och elever diskutera utifrån givna frågor runt var, hur och när det eventuellt kan uppstå kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Detta sker vid olika tillfällen och i olika sammanhang på vårterminen. Elevvårdsteamet ser även över incidentrapporter för att upptäcka eventuella mönster. Utifrån det utvärderingen och kartläggningen visar, görs en *analys* och förslag på nya *mål och åtgärder* tas fram i samarbete med Elevhälsoteamet, Trivselteamet och Elevrådet.

Förankring av plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Montessoriskolan Växthusets plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier finns även i en förenklad version. Den förenklade versionen presenteras och förankras i varje klass i början av varje termin men också vid behov. Personalen får planen presenterad för sig i början av höstterminen. Personalen ska sätta sig in i planen och ansvara för att den förankras hos eleverna. Vårdnadshavare kan ta del av planen på skolans hemsida och får den även presenterad på vårdnadshavarmöten.

Montessoriskolan Växthuset

Växthusets vision

Montessoriskolan Växthuset – en skola att växa och blomstra i

Alla elever ska vara trygga, utvecklas maximalt utifrån sina unika förutsättningar och få utbildning av högsta kvalitet.

Främjande arbete

Som del av det främjande arbetet för att skapa trivsel, trygghet och en Vi-anda på Växthuset arbetar vi med gruppstärkande aktiviteter i klasserna och fritidsgrupperna på olika sätt.

Ett sätt är formulerat som ett årshjul med aktiviteter (se bilaga 3). Varje klass har ansvar för en aktivitet och bjuder in de övriga klasserna. Utöver det har fritidspersonal tillsammans med elever ansvar för aktiviteter som Fritidshemmets dag, Halloween och julmarknad. Läsåret startar alltid med fokus på att skapa gemenskap i klasserna. De första veckorna på höstterminen arbetar varje klass på olika sätt för att lära känna varandra samt skapa en Vi-anda i gruppen.

Ett annat sätt där vi stärker gemenskapen för hela skolan sker genom aktiviteter i faddergrupper. Eleverna är indelade i 10 grupper som är åldersblandade med elever från förskoleklass till och med årskurs 6. En gång per månad anordnas fadderaktiviteter där eleverna får delta med sin faddergrupp i aktiviteter som svampplockning, femkamp, lekar, tävlingar, högläsning och skapande verksamhet. Syftet med fadderaktiviteter är att skapa gemenskap och trygghet på hela skolan. Genom att lära känna varandra över åldersgränserna känner man tillhörighet till fler grupper än den egna klassen. Ansvariga för faddergrupper och dess aktiviteter är Trivselselaget.

Även rastaktiviteter är ett främjande arbete på Växthuset. Rastaktiviteter har visat sig minska konflikter och skapar även den gemenskap utöver klassgemenskapen. Varje rast erbjuder flera styrda aktiviteter samt en rastbod där eleverna kan låna saker. Schema över rastvärdar och rastaktiviteter presenteras på rast tavlan vid entrén.

Varje rast finns ett flertal rastvärdar ute som dels leder aktiviteter dels är utspridda bland eleverna. Ansvariga för rastverksamheten är Rastvårdsgruppen.

Rutiner för akuta situationer

Skolan har skyldighet att utreda så snart någon i personalen får kunskap om att en elev känner sig utsatt för kränkande behandling eller trakasserier. På Montessoriskolan Växthuset finns specifika rutiner (se dokument: "Rutiner vid kränkande behandling eller trakasserier") för detta arbete. Huvudman, rektor och Elevhälsoteamet ansvarar för utredningar av kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Förbud mot repressalier

Personal får inte utsätta elev för straff eller annan negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling.

Uppföljning och utvärdering av läsåret 2024 – 2025

Uppföljning och utvärdering av föregående års uppsatta mål mot kränkande behandling

Mål	Konkreta åtgärder
Ökad trygghet under raster med aktiviteter som eleverna deltar vid	1. Klasser får planera och leda rastaktiviteter 2. Multiarenan åk uppdelat 3. Separat king-plan för förskoleklassen och åk1 4. Varierande bollsporter på multiarenan
Utvärdering	
1. Årskurs 3 fick under värdegrundslektioner planera rastaktiviteter. Deras önskemål var att erbjuda olika lekar under en vecka, vilket var väldigt uppskattat. Vid lekarna var det främst förskoleklassen som deltog. Årskurs 4-5-6 var också delaktiga i att leda rastaktiviteter. 2. Årskurserna har varit uppdelade på multiarenan under hela läsåret, förutom på fredagar som var "flexibel", där kunde elever från åk2-6 delta. Uppdelningen gjorde att yngre elever kände sig mer trygga på multiarenan. 3. I början av läsåret gjordes en ny kingplan vid boden där endast förskoleklass och 1:or fick spela. När eleverna har spelat king på fritidstid vid parkourbanan har det ändå varit uppdelat så endast elever i förskoleklass och åk1 spelade ihop. 4. På torsdagar erbjöds basketspel på multiarenan. Det var väldigt få elever som deltog och ibland inga alls. Eleverna uttryckte att de inte var så motiverade till att spela basket då de tycker att basketkorgarna är för högt upp och det var svårt för dem att göra mål. Därför blev det fotboll även på torsdagar. Vid utvärdering av målet i sig menar personalen att aktiviteter som eleverna startar upp själva där fler elever deltar, som bandymatcher, har blivit mer trygga eftersom en rastvärd alltid är med. Under läsåret ändrades rast schemat från "aktivitet", till "bandy aktivitet". Personalens delaktighet gjorde att antalet konflikter minskade och förebyggde även risker för kränkande behandling. Eleverna uttrycker att det överlag känns tryggt ute på rasterna, dock finns det specifika områden som känns mindre trygga där risker för kränkande behandling är högre, dessa områden är multiarenan och skogsområdet.	

Mål	Konkreta åtgärder
Följa åtgärdstrappan i större utsträckning	1. Ha plan B samtal 2. Ha återkommande samtal med vårdnadshavare
Utvärdering	
De personal som har haft plan B samtal med elever uttrycker att det har gett goda resultat. Vid de tillfällen personal har behövt gå vidare till nästa steg i trappan och haft samtal med eleven och vårdnadshavare tycker dem gav positiv effekt. Det	

ledde till en bra kontakt med vårdnadshavare där de fick kännedom om problematik tidigt och fick till ett bra samarbete som förbättrade elevers beteende.

Vid utvärdering av målet i sig uttrycker personal att det upplevt att steg 4, 5 och det flexibla steget i åtgärdstrappan har följts i större utsträckning, vilket de tycker har varit bra. Däremot behöver elevhälsan utveckla Växthuset åtgärdstrappa och tydliggöra steg med exempel och ansvarig, för att de första stegen ska följas i större utsträckning.

Mål	Konkreta åtgärder
Ökad trygghet i lärmiljön	1. Värdegrundslektioner: klassrumsregler och uppföljningar 2. Avstämning med elevhälsan
Utvärdering	
Under värdegrundslektioner har alla klasser återkommande haft lektioner om skolans ordningsregler samt från Växthuset värdegrund "Hjärta och Hjärna" med delar som handlar om att skapa en god arbetsmiljö, vilket gav goda resultat. Eleverna uttrycker att de nu förstår bättre hur de själva är en del av miljön som skapas och hur de bör göra för att påverka den positivt. Avstämning med elevhälsan har inte skett i en större utsträckning där hela elevhälsan skulle varit närvarande som planerat. Däremot har 2-3 stycken från elevhälsan återkommande haft avstämningar med klasslärare och fritidspersonal. Alla som känt behovet har fått stöd från elevhälsan. I utvärdering av själva målet i sig uttrycker majoriteten (91%) av elever genom elevenkäten att de känner sig trygga i skolan.	

Sammanfattning

Uppföljning och utvärdering visar att personalen har genomfört de uppsatta målen och åtgärderna till stor del.

Sammantaget är uppfattningen att antalet konflikter och kränkande behandlingar har minskat detta läsår, dels genom minskat antal incidentrapporter och dels utifrån vad både personal och elever uttrycker själva. Denna minskning bedöms ha skett genom de uppsatta åtgärderna i de olika målen som exempelvis plan B samtal, värdegrundsektioner och rastaktiviteter.

Vad gäller arbetet med rasterna visar uppföljningar och utvärderingen att arbetet har förbättrats genom att rastvärdar som har aktivitet detta läsår blivit "elevstyrt". I stället för att hitta på olika lekar har den pedagogen haft fast position vid den aktiviteten som fler elever deltar vid, vilket har varit bandy. Att förskoleklassen under lunchrasten har haft en rastvärd som styr upp aktiviteter efter deras önskemål och att de avslutar rasten 10 minuter innan resterande elever har gett en mycket främjande och positiv effekt som ska fortsättas med framöver.

Elever som inte spelar fotboll på grund av att det inte är "deras dag på multiarenan" behöver en annan sysselsättning. Aktiviteten King har under läsåret skett i mycket mindre utsträckning än förr, för att det ska startas upp föreslår rastvärdgruppen att rastvärd som är ansvarig för området tar med en boll och startar upp aktiviteten.

Målet att följa Växthusets åtgärdstrappa i en större utsträckning har skett till viss del och är i behov av ett fortsatt arbete. Elevhälsan har vidareutvecklat trappan så att stegen är mer tydliggjorda med exempel och ansvarig. Avstämningar med elevhälsan skedde i andra former än planerat, vilket gick bra ändå. Inför nästa läsår är planeringen klar så att hela elevhälsan har regelbundna avstämningar med lärare och fritidspersonal.

De uppsatta åtgärderna för målet att öka tryggheten i lärmiljö har skett till stor del. Arbetet med värdegrundsektioner har skett regelbundet där personal från elevhälsans psykosociala team har lektioner i alla klasser en gång i veckan. Här har klasserna fått fortsätta arbeta med Bråka Smartare, vilket har hjälpt eleverna utveckla strategier för konflikthantering och förmåga till eget ställningstagande. Alla delar från Växthusets värdegrundsarbete "Hjärta och Hjärna" har varit delar av lektionerna, eleverna lärde sig exempelvis om hur de själva är delaktiga i att bidra till lärmiljön, vilket gav goda resultat. Vid avslut av varje lektion har klasserna lekt olika lekar ihop, det är något de verkligen tycker om. Lekarna stärker samhörigheten i klasserna samtidigt som eleverna har fått lära sig att leka, samarbeta, vinna och förlora, vilket blir en del av det främjade arbetet.

Sammanfattningsvis visar utvärderingen behovet av utveckling och fortsatt arbete kring främjandet av trygghet under rasterna. Vi ser även behov av arbete kring elevernas attityder och bemötande. Eftersom det är samma elever som till stor del är återkommande i incidentrapporter ser vi även behovet att vidareutveckla stödet till dessa elever.

Uppföljning och utvärdering av arbete mot diskriminering

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Funktionsvariationer	- Ha lektioner om olika funktionsvariationer (Värdegrundsarbetet)
Utvärdering	
Eleverna har under värdegrundslektionerna haft lektioner om olika funktionsvariationer. Eleverna uttrycker att de har fått lära sig om synliga och osynliga funktionsvariationer, vilket hjälpt dem att få en ökad förståelse för människors olikheter och att behov kan skilja sig. Eleverna uttrycker att lektionerna om funktionsvariationer är intressanta och att de vill lära mer i fortsättningen. Arbetet kring denna diskrimineringsgrund har gett goda resultat. Trots detta kan det fortfarande förekomma att vissa elever, framför allt bland de äldre årskurserna, använder funktionsvariationer som skällsord. Eleverna fick se en film om down syndrom och därefter minskade användningen av det som skällsord. I de sammanhang som eleverna använder det är det framför allt mot vänner, och de uttrycker att de "bara skojar" och att de inte tar åt sig. Vid dessa tillfällen markerar all personal noll-tolerans direkt.	

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Kön	- Personalen agerar föredöme och lockar till aktiviteter som eleverna vanligtvis inte väljer - All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt kön
Utvärdering	
Eleverna uttrycker att de inte diskrimineras på grund av kön, utmaningen vi tidigare haft med att flickors delaktighet vid bollsporter har förändrats under läsåret. Arbetet kring denna diskrimineringsgrund har gett goda resultat.	

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Sexuell läggning	- All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt sexuell läggning - Handlingsplaner skola och fritids
Utvärdering	
Eleverna använder fortfarande sexuella läggningar som både skällsord och men också vid stunder som de "skojar" med varandra och menar att de inte tar åt sig. Här upplevs utmaningen vara att eleverna saknar förståelse kring diskrimineringslagen. Vid de tillfällen där eleverna använder dessa ord på ett diskriminerande sätt dessa har personal bemött detta, markerat noll-tolerans och vid behov förklarat diskrimineringslagen för de eleverna samt gått vidare med andra åtgärder.	

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd
Etnicitet	- All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt etnicitet - Handlingsplaner skola och fritids
Utvärdering	
Personalen har samtalat och bemöt elevers attityd och föreställningar till stor del. Eleverna uttrycker att diskriminering kan förekomma genom att exempelvis prata i en viss dialekt för att håna ursprung. Vid de tillfällen eleverna uttrycker sig diskriminerande har personal bemött det och vid behov gått vidare med andra åtgärder. Även här upplevs utmaningen vara att eleverna kan uppfatta det som skoj och att de saknar förståelse kring diskrimineringslagen.	

Sammanfattning

Uppföljning och utvärdering visar att personalen genomfört de uppsatta åtgärderna till stor del. Vid uppföljningar och utvärdering ser vi behov av fortsatt arbete kring samma diskrimineringsgrunder, förutom diskrimineringsgrunden kön.

Eleverna har under värdegrundslektionerna lärt sig om olika funktionsvariationer, det var något eleverna tyckte om och vill fortsätta lära sig mer om.

Både elever och personal uttrycker att mycket av det språkbruk som används när eleverna uttrycker att de skojar med varandra, men även stundvis vid upprörda situationer i konflikter som skällsord, är relaterade till funktionsvariationer, sexuell läggning och etnicitet. För att arbeta vidare med detta kommer eleverna i åk 4-6 ha lektion om diskrimineringslagen under SO-lektionerna.

Läsåret 2025–2026

Kartläggning och analys av risker för kränkande behandling

Kartläggningen baseras på en sammanställning av incidentrapporter, elevenkäter, uppföljningar med personal samt fokusgrupper med elever.

Sammanställningen som kartlägger incidentrapporter visar att konflikter fortfarande uppstår men mer sällan, dels baserat på antalet incidentrapporter som skickats in jämfört med tidigare läsår, dels utifrån vad både personal och elever uttrycker.

Kartläggningen visar att antalet utredningar om inträffad kränkande behandling också ligger på en lägre nivå än tidigare läsår. Antalet utredningar där fysiskt våld som sparkar eller slag förekommit har också minskat detta läsår.

Kartläggningen visar att risker för kränkande behandling är som högst under raster men kan också ske vart som helst på skolan. Vad gäller rasterna är det specifika områden där riskerna för kränkande behandling är högre och det är dem platser som eleverna upplever är otrygga. Det är under fotbollsmatcher på multiarenan och i skogsområdet.

I analys ser vi att fotbollsmatcherna på multiarenan väcker starka känslor, det kan i vissa stunder bli ett tufft klimat där elever har svårt att klara av förlust. En annan problematik som finns på multiarenan är lagindelningen, om lagen inte är jämnt fördelade så kan elevers attityder göra att klimatet känns otryggt. För att förebygga risk för kränkande behandling behöver arbetet med uppdelningen av årskurser fortgå. Rastvärdar vid fotbollsmatcher behöver även ansvara för att fördela lagen jämnt, då lagfördelningen är något som kan öka risk för kränkande behandling, för att förebygga detta kommer förslag på lagindelning finnas från rastvårdsgruppen.

Skogsområdet är en plats där eleverna periodvis bygger kojor, här kan eleverna hamna i konflikter om pinnar och risk för kränkande behandling finns. För att förebygga detta behöver en rastvärd som hjälper till med fördelning av pinnar och stöttar eleverna i kojbygget finnas på plats i skogsområdet. Detta ansvarar rastvårdsgruppen för genom att under personalmöten informera all personal om ansvaren för de olika rast positionerna.

Kartläggning av incidentrapporter visar även att vid övergångar mellan klassrum och lunch, idrott, fritids eller till andra platser där hela klasser ska lämna klassrummet finns också risk för kränkande behandling. I analys ser vi att dessa övergångar naturligt kan vara oförutsägbara och när grupperna ska stå i led till kapprummen kan det bli trångt. För att förebygga risken behöver en vuxen alltid följa med eleverna till hallen och kapprummen, vilket åtgärdas schemamässigt och behöver inte ingå i denna plan.

Kartläggningen visar även att det framför allt är samma återkommande elever som riskerar att utsätta andra för kränkande behandling. Det är elever i behov av särskilt stöd, med funktionsvaritioner och/eller beteendeproblematik. För att öka tryggheten

på skolan behövs ett arbete i större utsträckning med att skapa och stärka KASAM genom att göra dagen hanterbar, begriplig och meningsfull hos dessa elever. I analys ser vi att dessa elever behöver annat stöd i form av exempelvis CPS-modellen (plan B samtal), extra anpassningar, seriesamtal och sociala berättelser.

Både personal och elever ser utmaningar kring elevernas attityder, sätt att kommunicera och bemöta varandra. Fler elever tycks ha svårt att kommunicera och förstå varandra, vilket leder till många missuppfattningar och situationer som personal hindrar från att eskalera genom stöttning i kommunikationen. I analys ser vi att elevernas språkförståelse, språkbruk och bemötande gentemot varandra är i behov av fortsatt arbete. Arbetet med att utveckla elevernas språk har egna handlingsplaner och kommer följas upp under andra former. Arbetet med elevernas attityder och bemötande ingår i denna plan och kommer att följas upp här.

Sammanfattningsvis visar analysen av kartläggningen behov av utveckling och fortsatt förebyggandearbete kring ökad trygghet under rasterna, ökad trygghet genom trevligare attityd och bemötande samt i att utveckla arbetet kring stödet för elever som är återkommande i incidentrapporter och riskerar att utsätta andra för kränkande behandling.

Mål och förebyggande åtgärder mot kränkande behandling

Utifrån uppföljning och utvärdering av föregående år samt kartläggning har följande mål för läsåret tagits fram.

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvars-fördelning
Ökad trygghet under raster	Rastvård tar med boll och startar upp king på parkour	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2025 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	Rastvårdsgruppen
	Rastvård i skogen	Hela läsåret		Rastvårdsgruppen
	Ge elever och personal information om rastvårds-positionernas olika uppdrag	1g per termin, vid behov samt under personalmöten		Värdegrundslektion Rastvårdsgruppen
	Multiarenan åk uppdelning och lagindelning	Hela läsåret		Rastvårdsgruppen

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Öka elevers trygghet genom trevligare attityd och bemötande	Följa åtgärdstrappan	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2025 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	All personal
	Värdegrundslektioner och Bråka smartare	Hela läsåret		Psykosociala teamet
	Öka prosociala beteenden i grupperna genom att uppmärksamma positiva beteenden (5-1:an)	Hela läsåret		All personal

Mål	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Utveckla stödet till elever i behov	Vid personalmöte ha genomgång av CPS-modellen och plan B samtal	Personalmöte	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2025 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling december och maj	Elevhälsan
	Följa CPS-modellen och ha plan b samtal	Hela läsåret		All personal med stöttning från elevhälsan
	Seriesamtal och sociala berättelser	Hela läsåret		Psykosociala teamet
	Avstämning med elevhälsan	1g/månad		Elevhälsan

Kartläggning och analys av risker för diskriminering och trakasserier

Kartläggningen av risker för diskriminering och trakasserier visar att vi detta läsår behöver fortsätta arbeta förebyggande runt tre diskrimineringsgrunder, funktionsvariationer, sexuell läggning och etnicitet.

Elever med funktionsvariationer och normavvikande beteende kan bli utsatta för elaka kommentarer. Mycket av det språkbruk som används vid upprörda situationer, men även vid skoj är relaterade till funktionsvariationer, sexuell läggning och etnicitet.

Vi ser fortfarande stora utmaningar med elever som tar till sig trender av fraser och ord från sociala medier som är kränkande och diskriminerande. Många elever tror att det är okej och menar inte att kränka någon, vi ser att dessa ord och fraser kan vara start till en konflikt som eskalerar.

Kartläggningen visar att elever med funktionsvariationer är återkommande i att både diskriminera andra och själva bli diskriminerade. I analys ser vi därför behovet att arbeta vidare med att utveckla elevers förståelse för socialt samspel samt ge dem strategier.

I analys av kartläggningen ser vi behov av fortsatt arbete med diskrimineringsgrunderna funktionsvariationer, sexuell läggning och etnicitet.

Förebyggande åtgärder mot diskriminering och trakasserier

Utifrån uppföljning och utvärdering av föregående år samt kartläggning har följande förebyggande åtgärder för läsåret tagits fram:

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Funktionsvariationer	Ha lektioner om olika funktionsvariationer	2g/termin	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2025 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	Psykosociala teamet
	All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt funktionsvariationer	Hela läsåret		All personal
	Lektion om diskrimineringslagen	SO-lektion		Klasslärare åk 4-6

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Sexuell läggning	All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt sexuell läggning	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2024 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	All personal
	Lektion om diskrimineringslagen	SO-lektion		Klasslärare åk 4-6

Diskrimineringsgrund	Konkret åtgärd	När?	Uppföljning och utvärdering	Ansvarsfördelning
Etnicitet	All personal tar tillfället i akt och bemöter elevernas attityd och föreställningar runt etnicitet	Hela läsåret	Personalmöten HT och VT Elevråd HT och VT Kartläggning elever och personal maj 2024 Observationer på plats Analys av incidentrapporter och utredningar av kränkande behandling i december och maj	All personal
	Lektion om diskriminering s-lagen	SO-lektion		Klasslärare åk 4-6

Rutiner vid akuta situationer

På Montessoriskolan Växthuset ansvarar all personal för att agera så snart de får kännedom om en kränkning, dokumentera händelsen och meddela skolans psykosociala team.

Vid en pågående konflikt gäller det att personalen avbryter konflikten och bemöter de inblandade på ett lågaffektivt sätt. Så snart som möjligt ska händelsen rapporteras till Psykosociala teamet. Händelsen kan antingen avslutas direkt av inblandad personal, utredas som en konflikt av inblandad personal och/eller tillsammans med psykosociala teamet eller utredas som en kränkande behandling av Psykosociala teamet.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

För att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling krävs goda relationer mellan elev och personal, samt ett bra samarbete med vårdnadshavare.

Varje klass på lågstadiet, har en klasslärare och en fritidspersonal kopplad till elevgruppen. Fritidspersonalen följer eleverna till fritidshemmet under hela dagen och har därmed en överblick över elevens hela vistelsetid på skolan och fritids.

All personal ska markera att inga former av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling accepteras. På Montessoriskolan Växthuset är alla barn allas barn, vilket innebär att vuxna ska ta hand om och visa omsorg även om de elever som inte tillhör ens egen klass eller grupp.

Definition kränkande behandling

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat beteende av den som blir utsatt. Det är den som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande.

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Ett barn eller en elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av någon i personalen eller av flera andra barn eller elever i verksamheten. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta även på internet, till exempel på sociala medier. Vad som är kränkande behandling beror på den enskilda situationen.

Källa: 6 kapitlet 3 och 9 §§ skollagen, proposition 2005/06:38 sidan 136 och följande

Hur elever och vårdnadshavare rapporterar händelser

Eleverna ska i första hand vända sig till klasslärare, fritidspersonal som är kopplad till klassen eller till Elevhälsoteamet. Eleverna kan alltid vända sig till all personal på skolan och i fritidshemmet.

För vårdnadshavare gäller det att i första hand vända sig till klasslärare eller fritidspersonal som är kopplad till klassen. De kan också vända sig till Elevhälsoteamet.

Rutiner vid misstanke om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering och trakasserier av annan elev

Vid en pågående konflikt där elever misstänks uppleva eller bli utsatta för kränkande behandling har all personal som ser eller får kännedom om händelsen skyldighet att omedelbart ingripa. Så snart som möjligt ska händelsen dokumenteras och rapporteras enligt gällande konflikthanteringsmodell, se bil.

Montessoriskolan Vårhusets system för rapportering av incidenter, konflikter och kränkande behandling:

1. Personal ser eller får veta att en elev blivit kränkt och agerar omgående för att reda ut vad som hänt enligt gällande konflikthanteringsmodell.
2. Personal lämnar skyndsamt en skriftlig information om vad som inträffat till rektor och elevhälsoteamet.
3. Rektor meddelar huvudmannen och beslutar om händelsen kräver omedelbara disciplinära åtgärder, ex tillfällig avstängning av elev för att säkerställa alla elevers trygghet.
4. Huvudman uppdrar till Elevhälsoteamet att skyndsamt genomföra utredning och kontakta vårdnadshavare.
5. Om utredning visar att så behövs, upprättas åtgärder.
6. Om åtgärder upprättats sker uppföljning och utvärdering av insatta åtgärder med inblandade parter efter överenskommen tid.
7. Om kränkningarna inte upphör trots insatta åtgärder görs ny utredning med åtgärdsförslag av rektor och huvudman.
8. Vid behov anlitas extern expertis för att lösa situationen.
9. Utredningen och dess uppföljning förvaras i elevens personliga mapp.

Rutiner vid misstanke om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling, diskriminering och trakasserier av personal på skolan

All personal som får kännedom om att en elev blivit utsatt för kränkande behandling av personal på skolan har skyldighet att omedelbart ingripa.

1. Händelsen rapporteras skyndsamt enligt skolans konflikthanteringsmodell.
2. Rektor informerar huvudman och beslutar om eventuella omedelbara disciplinära åtgärder, ex stänga av personal i väntan på utredning.
3. Rektor utreder ärendet
4. Om utredningen fastställer att det rör sig om kränkande behandling, så beslutar rektor om åtgärder för att säkerställa att det inte upprepas.
5. Rektor ansvarar för att informera vårdnadshavare och berörd personal.
6. Om åtgärder upprättats sker uppföljning och utvärdering av insatta åtgärder med inblandade parter efter överenskommen tid.
7. Vid behov anlitas extern expertis för att lösa situationen.
8. Utredningen och dess uppföljning sparas i elevens och personalens respektive personliga mappar.

Bilagor

Bilaga 1 Lagar

Skollagen (SFS 2010:800) I Skollagen framgår att det inom förskola, skola och fritidshem råder nolltolerans mot kränkande behandling. Det ska bedrivas ett målinriktat arbete för att kränkningar inte ska förekomma och att detta arbete ska bedrivas i en plan mot kränkande behandling. I planen ska det bland annat framgå hur verksamheten arbetar med frågan, vilka rutiner som finns för skolans personal och vart man som barn eller elev kan vända sig (Skollagen 6 kap.).

FN:s konvention om barnets rättigheter Barnkonventionen består av 54 artiklar. Artikel 2, 3, 6 och 12 kallas för de fyra huvudprinciperna och är vägledande för hur helheten ska tolkas. Eftersom Sverige har ratificerat Barnkonventionen innebär det att Barnkonventionens innehåll gäller för Sveriges alla barn.

Artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras.

Artikel 3 anger att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Innebörden av barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall.

Artikel 6 anger att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas. Artikel 6 berör inte enbart barnets fysiska hälsa utan även den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.

Artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem, utifrån ålder och mognad.

Diskrimineringslagen (2008:567) Diskriminering innebär att en barn/elev, direkt eller indirekt, missgynnas av skäl som har samband med diskrimineringsgrunderna: Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning, Ålder

Barn/elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra utan i förskolan/skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldiga till diskriminering. Då diskriminering handlar om ett missgynnande och förutsätter någon form av maktövertag hos den som gör sig skyldig till diskrimineringen.

För att motverka diskrimineringen ska man enligt Diskrimineringslagen (2008:567) arbeta med Aktiva åtgärder mot diskriminering. Arbetet med diskriminering ska dokumenteras och bedrivas i fyra steg:

1. Undersöka
2. Analysera
3. Åtgärda
4. Följa upp och utvärdera

Utöver detta ska verksamheten ha en policy mot sexuella trakasserier, trakasserier och mot repressalier.

Bilaga 2 Begrepp

Kränkande behandling – innebär uppträdande som kränker ett barns/en elevs värdighet, men som inte nödvändighetsvis har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkningar kan se ut på många olika sätt. De kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara både synliga och dolda, utföras i verksamheten men också via telefon eller internet. Kränkande behandling kan både utföras vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Mobbing är en form av kränkande behandling.

Trakasserier – innebär kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna. Det kan till exempel uttryckas i form av nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande, fysiskt våld, utfrysning och hot.

Trakasserier kan vara också av sexuell natur och benämns då sexuella trakasserier, som exempelvis sexuella beröringar, sexuella skämt eller bilder som anspelar på sex.

Diskriminering – Barn /elever kan i juridisk mening inte diskriminera varandra utan i förskolan/skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldiga till diskriminering. Då diskrimineringen handlar om ett missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som gör sig skyldig till diskrimineringen.

Kön

Det biologiska kön som registrerats för en person vid födseln eller det kön som senare fastställts för hen. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet

Könsidentitet eller könsuttryck

Personer vars könsidentitet och/eller könsuttryck tidvis eller alltid skiljer sig från normen för det kön som registrerats vid födseln. Det kan exempelvis vara transsexuella, transvestiter och intersexuella. Med könsidentitet eller könsuttryck menar DO en persons identitet eller uttryck i form av kläder, kroppsspråk, beteende eller liknande förhållande avseende kön.

Etnisk tillhörighet

Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Den etniska tillhörigheten bygger på själv identifikation. Det är alltså individen själv som definierar sin eller sina etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Åskådningar såsom kristendom, judendom, islam, buddhism, hinduism, ateism och agnosticism. Rasistiska övertygelser samt etiska och filosofiska värderingar som inte har samband med religion faller utanför, liksom politiska åskådningar.

Funktionsnedsättning

En nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Skolan ska vidta skäliga åtgärder för att

den fysiska, pedagogiska och sociala miljön görs tillgänglig så att en elev med en funktionsnedsättning kan delta på lika villkor som andra.

Sexuell läggning

Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

Ingen ska missgynnas på grund av ålder.

Repressalier – Personalen får inte utsätta ett barn/en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält förskolan/skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Bilaga 3 Växthusets årshjul för främjande arbete

